

การเสวนา “มองอนาคตกุ้งก้ามกรามไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า”

28 มีนาคม 2567 11.00-12.30 น.

ห้องประชุมออดิทอเรียม บ้านวิทยาศาสตร์สิรินธร
อุทยานวิทยาศาสตร์ จ.ปทุมธานี

19 NAC2024
NSTDA Annual Conference
การประชุมวิชาการระดับชาติ สาขา วิชาการ

AQUATIC INNOVATION
CONSULTANT
AGRICULTURE & FISHERY

แนวโน้มอุตสาหกรรมเพาะเลี้ยง กุ้งก้ามกรามไทย

(Trends in the giant freshwater prawn farming sector in Thailand)

วินิจ ต้นสกุล

ที่ปรึกษาด้านพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
บริษัท อควาติค อินโนเวชั่น คอนซัลแตนท์ จำกัด

การเสวนา “มองอนาคตกุ้งก้ามกรามไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า”

28 มีนาคม 2567 11.00-12.30 น.

ห้องประชุมอดิทธาธรรม บ้านวิทยาศาสตร์สิรินธร
อุทยานวิทยาศาสตร์ จ.ปทุมธานี

TABLE 10 WORLD PRODUCTION OF MAJOR AQUACULTURE SPECIES (INCLUDING SPECIES GROUPS)

	2000	2005	2010	2015	2020	Percentage of total, 2020
	(thousand tonnes, live weight)					
Crustaceans						
Whiteleg shrimp, <i>Penaeus vannamei</i> กุ้งขาวแวนนาไม	154.5	1 678.4	2 648.5	3 803.6	5 812.2	51.7
Red swamp crawfish, <i>Procambarus clarkii</i> กุ้งก้ามแดง	9.9	114.3	599.3	723.1	2 469.0	22
Chinese mitten crab, <i>Eriocheir sinensis</i> ปูขน	202.5	378.4	572.4	747.4	775.9	6.9
Giant tiger prawn, <i>Penaeus monodon</i> กุ้งกุลาดำ	631.0	665.5	562.9	735.2	717.1	6.4
Giant river prawn, <i>Macrobrachium rosenbergii</i> กุ้งก้ามกราม	30.7	195.9	193.1	202.5	294.0	2.6
Indo-Pacific swamp crab, <i>Scylla serrata</i> ปูเขี้ยว	10.7	11.7	37.0	83.6	248.8	2.2
Oriental river prawn, <i>Macrobrachium nipponense</i> กุ้งน้ำจืด	87.1	177.3	217.7	240.6	228.8	2
Green mud crab, <i>Scylla paramamosain</i> ปูขาว	0.0	97.5	112.4	135.1	159.4	1.4
Subtotal of 8 major species	1 226.5	3 319.0	4 943.3	6 671.0	10 705.3	95.3
Subtotal other species	467.0	462.1	538.5	447.9	531.8	4.7
Total	1 693.4	3 781.0	5 481.8	7 118.9	11 237.0	100

ที่มา: 2022 The State of World Fisheries and Aquaculture towards blue transformation, FAO (2022)

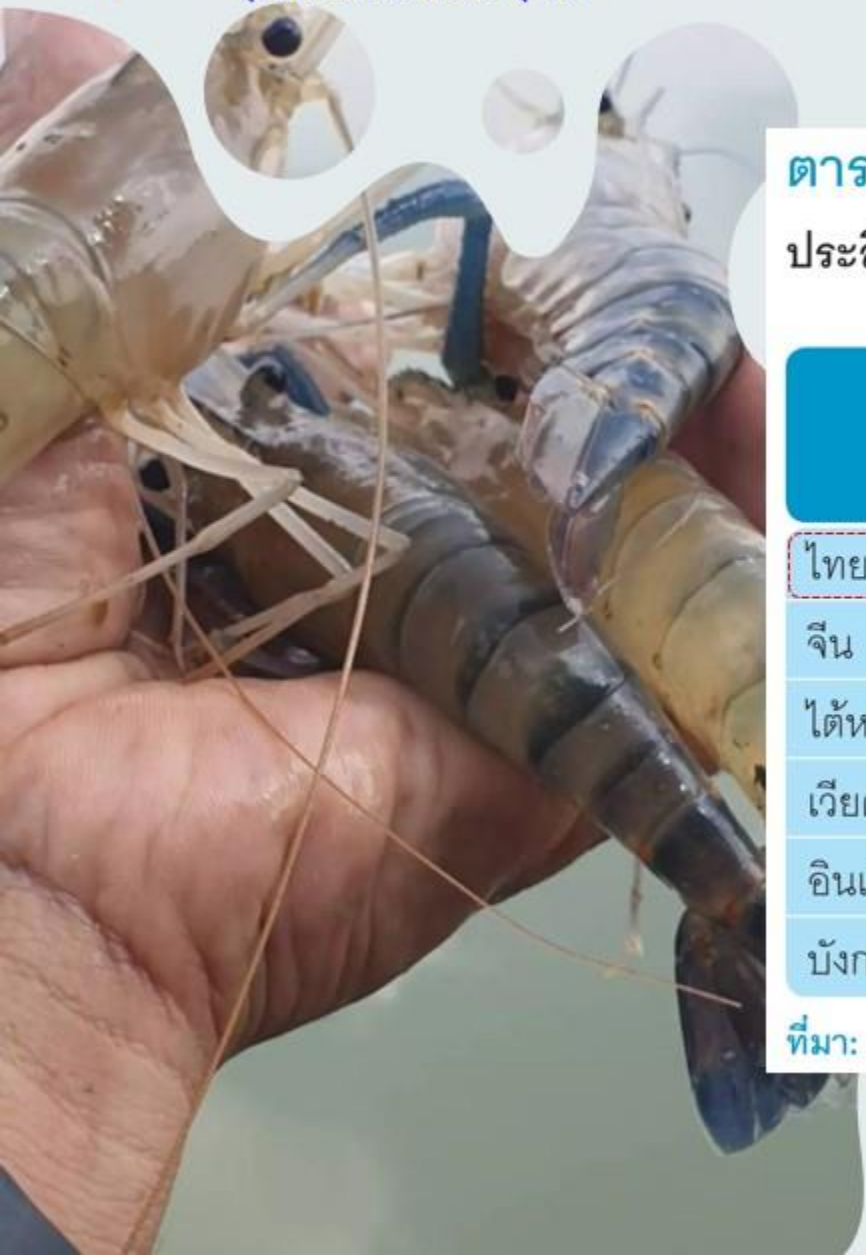

2020 ผลผลิตกุ้งก้ามกรามทั่วโลกประมาณ 294,000 ตัน จากประเทศผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกรามอันดับต้นๆ ของโลก(FAO, 2022)

ประเทศผู้ผลิต	ปริมาณ-ตัน	สัดส่วน-เปอร์เซ็นต์
จีน	159,642	54.3
บังคลาเทศ	47,628	16.2
ไทย	40,7572	13.8
เมียนมา	17,934	6.1
อินเดีย	17,052	5.8
ไต้หวัน	4,410	1.5
เวียดนาม	4,410	1.5
อินโดนีเซีย	1,764	0.6
อื่นๆ	882	0.3

ในแง่ Global Trade ประเทศผู้ผลิตในเอเชียซัพพลายกุ้งก้ามกราม 98%

ตารางที่ 5

ประสิทธิภาพการผลิตกุ้งก้ามกรามของประเทศผู้ผลิตกุ้งก้ามกราม

ประเทศ	ผลผลิตกุ้งก้ามกราม	
	(กิโลกรัมต่อเฮกตาร์ต่อปี)	(กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี)
ไทย	2,338	374
จีน	1,500	240
ไต้หวัน	1,500	240
เวียดนาม	1,000-1,500	160-240
อินเดีย	600-1,000	96-160
บังกลาเทศ	336	53.76

ที่มา: Ahmed *et.al.*, 2008

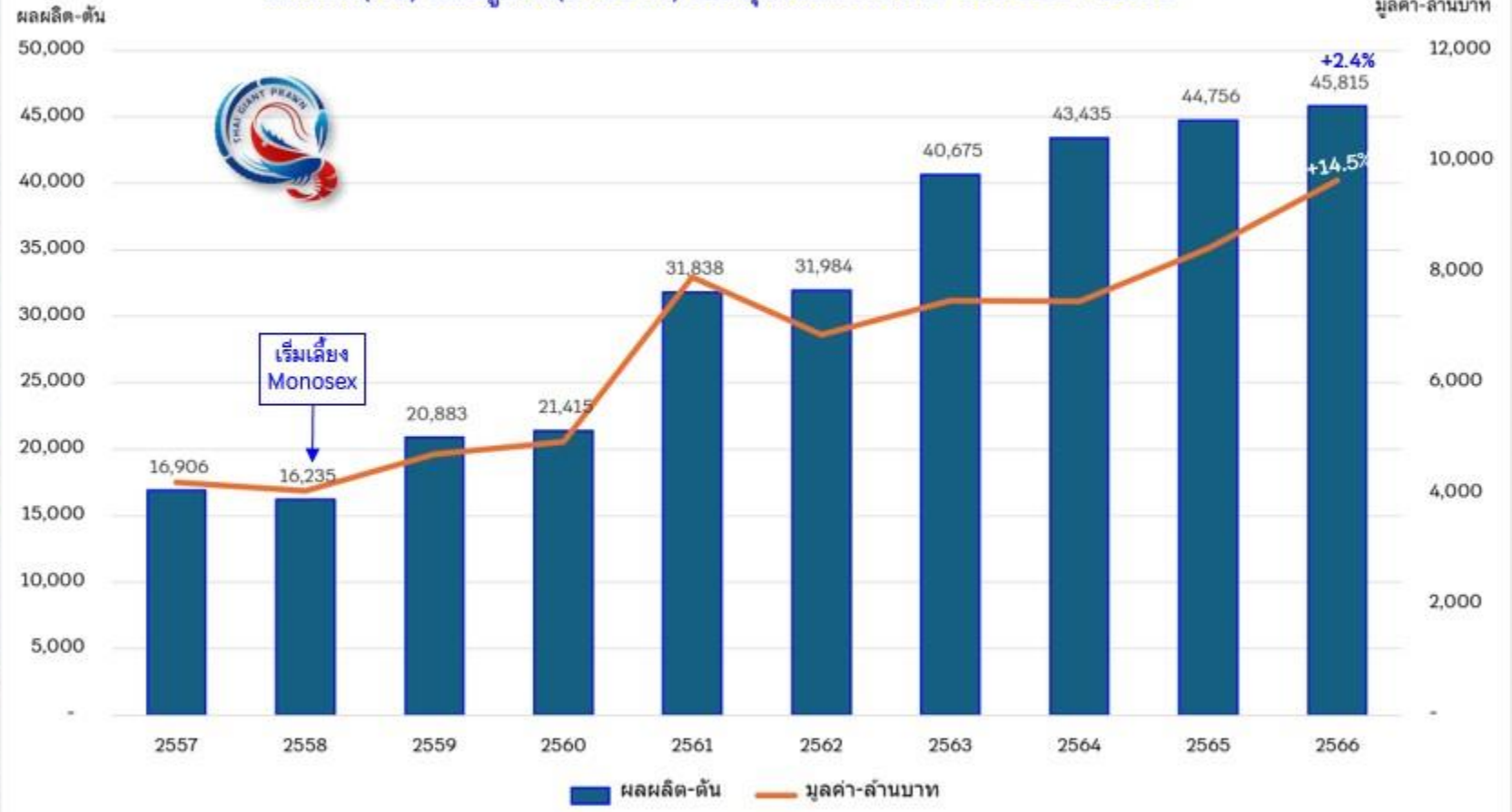
การเสวนา “มองอนาคตกุ้งก้ามกรามไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า”

28 มีนาคม 2567 11.00-12.30 น.

ห้องประชุมออดิทอเรียม บ้านวิทยาศาสตร์สิรินธร
อุทยานวิทยาศาสตร์ จ.ปทุมธานี

ผลผลิต(ตัน) และมูลค่า(ล้านบาท) ของกุ้งก้ามกรามไทย ในปี 2557-2566

ที่มา : กลุ่มสถิติการประมง กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง (สิงหาคม 2566)

การเสวนา “มองอนาคตกุ้งก้ามกรามไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า”

28 มีนาคม 2567 11.00-12.30 น.

ห้องประชุมออดิทอเรียม บ้านวิทยาศาสตร์สิรินธร
อุทยานวิทยาศาสตร์ จ.ปทุมธานี

ผลผลิตของกุ้งก้ามกรามไทยในปี 2557-2571 (คาดการณ์ 2567-2571)

ที่มา : กลุ่มสถิติการประมง กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง (สิงหาคม 2566)

การเสวนา “มองอนาคตกุ้งก้ามกรามไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า”

28 มีนาคม 2567 11.00-12.30 น.

ห้องประชุมออดิทอเรียม บ้านวิทยาศาสตร์สิรินธร
อุทยานวิทยาศาสตร์ จ.ปทุมธานี

แนวโน้มของอุตสาหกรรมกุ้งก้ามกรามไทย ในด้านผลผลิตและมูลค่าใน 5 ปีข้างหน้า

ระยะเวลา-ปี	ผลผลิตกุ้งก้ามกราม-ตัน	มูลค่ากุ้งก้ามกราม-ล้านบาท
5 ปีก่อน - 2561	31,838	7,907
ปัจจุบัน - 2566	45,815	9,650
5 ปีข้างหน้า - 2571*	55,174	11,700

*ประเมินจากอัตราการขยายตัวต่อปีโดยเฉลี่ยสะสม (CAGR)

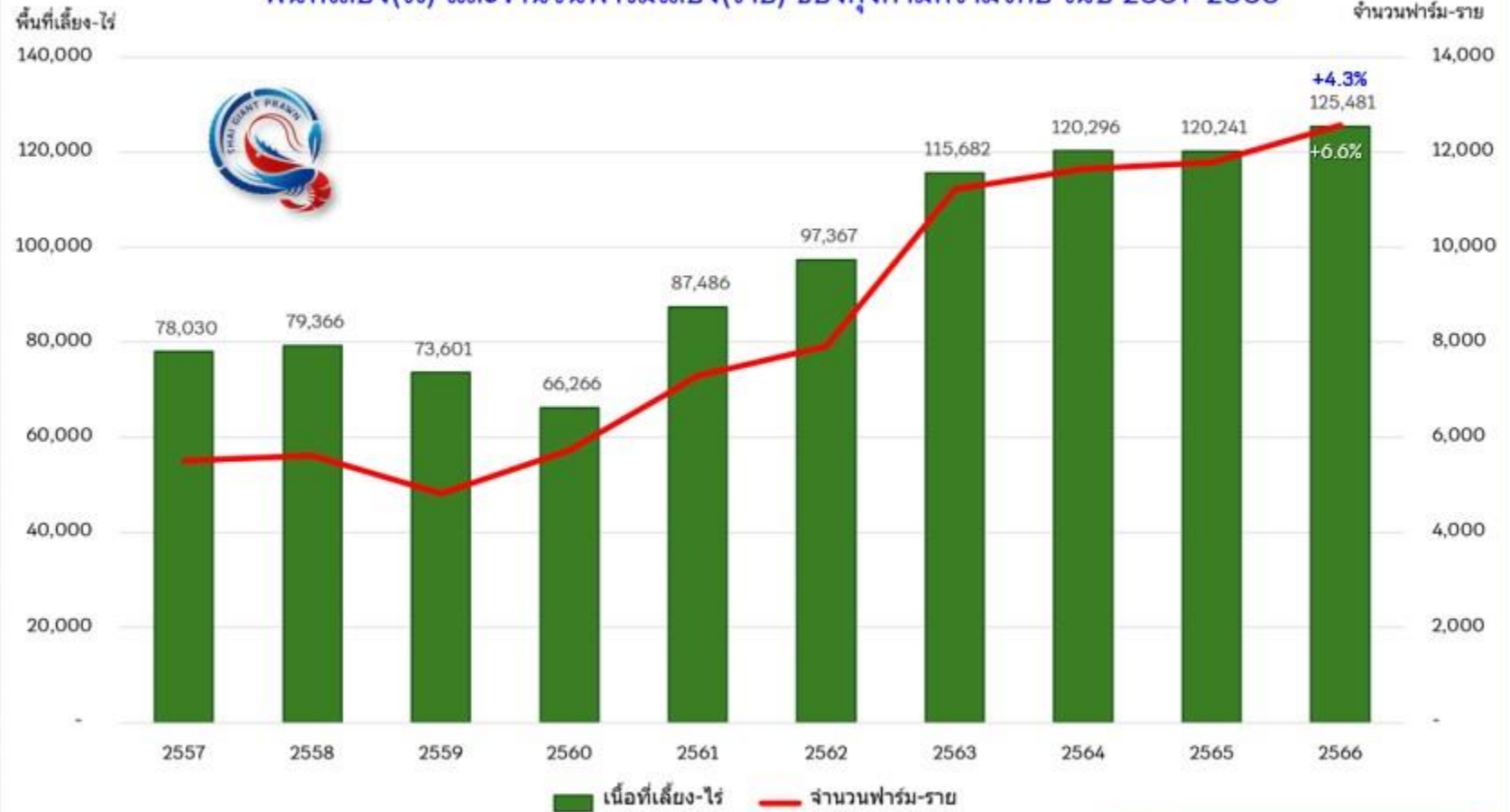
การเสวนา “มองอนาคตกุ้งก้ามกรามไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า”

28 มีนาคม 2567 11.00-12.30 น.

ห้องประชุมออดิทอเรียม บ้านวิทยาศาสตร์สิรินธร
อุทยานวิทยาศาสตร์ จ.ปทุมธานี

พื้นที่เลี้ยง(ไร่) และจำนวนฟาร์มเลี้ยง(ราย) ของกุ้งก้ามกรามไทย ในปี 2557-2566

ที่มา : กลุ่มสถิติการประมง กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง (สิงหาคม 2566)

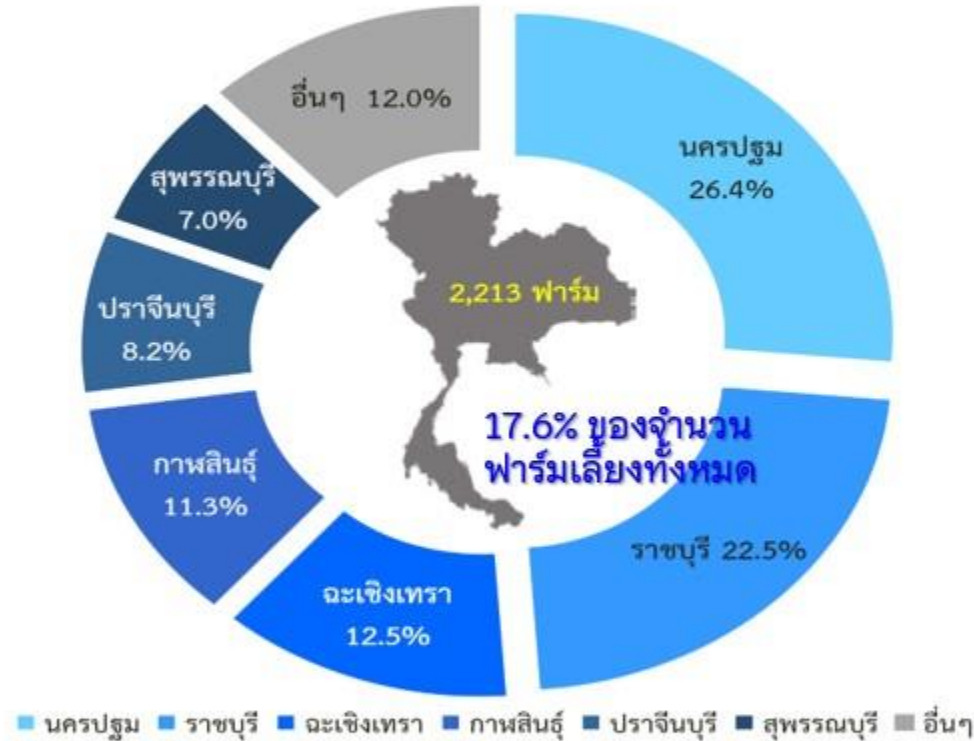
กำลังผลิตเฉลี่ย/ไร่

- 2557-2559 - 235.0 กก.
- 2560-2562 - 338.5 กก.
- 2563-2566 - 362.5 กก.

สัดส่วนจำนวนฟาร์มเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกรามที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ณ สิ้นสุดเดือน ส.ค. 66

ภาพที่ 3 สัดส่วนจำนวนฟาร์มเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกรามที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ณ สิ้นสุดเดือน ส.ค. 66
ที่มา: กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด

ปี 2566 จำนวนฟาร์ม 12,565 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง 125,481 ไร่ ผลผลิต 45,815 ตัน มูลค่า 9,650 ล้านบาท

การเสวนา “มองอนาคตกุ้งก้ามกรามไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า”

28 มีนาคม 2567 11.00-12.30 น.

ห้องประชุมออดิทอเรียม บ้านวิทยาศาสตร์สิรินธร
อุทยานวิทยาศาสตร์ จ.ปทุมธานี

ราคากุ้งก้ามกรามเพศผู้เฉลี่ยที่เกษตรกรได้รับ ปี 2564 - 2566 (ม.ค.-ก.ย.)

ตัวผู้ราคาเฉลี่ย 325, 259, 228 และ 194 บาทตามลำดับ

ราคากุ้งก้ามกรามเพศเมียเฉลี่ยที่เกษตรกรได้รับ ปี 2564 - 2566 (ม.ค.-ก.ย.)

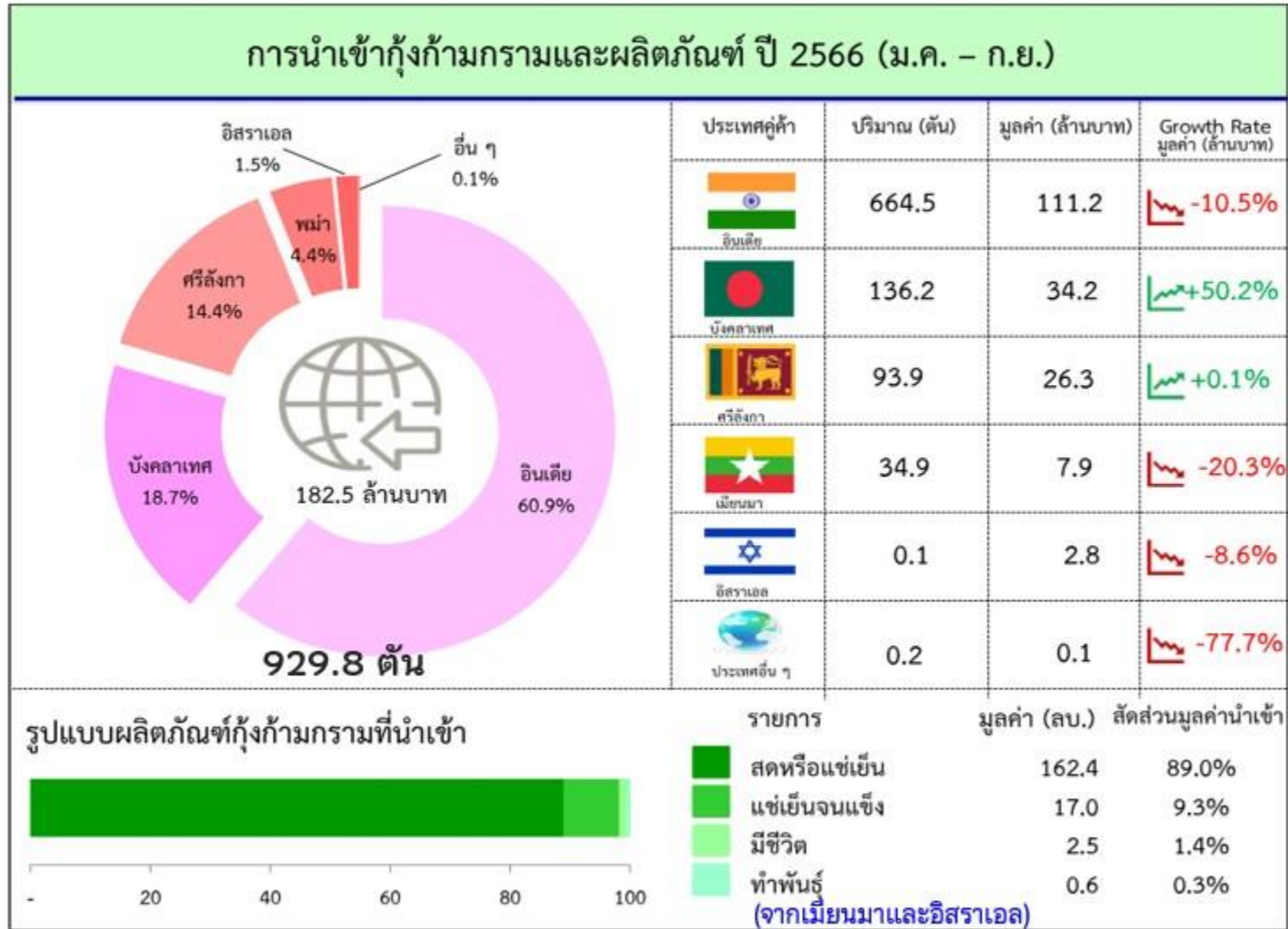
ตัวเมียราคาเฉลี่ย 170, 144 และ 123 บาทตามลำดับ

การเสวนา “มองอนาคตกุ้งก้ามกรามไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า”

28 มีนาคม 2567 11.00-12.30 น.

ห้องประชุมออดิทอเรียม บ้านวิทยาศาสตร์สิรินธร
อุทยานวิทยาศาสตร์ จ.ปทุมธานี

ภาพที่ 8 การนำเข้ากุ้งก้ามกรามและผลิตภัณฑ์ ปี 2566 (ม.ค. – ก.ย.)

ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง ประมวลข้อมูล จากกรมศุลกากร

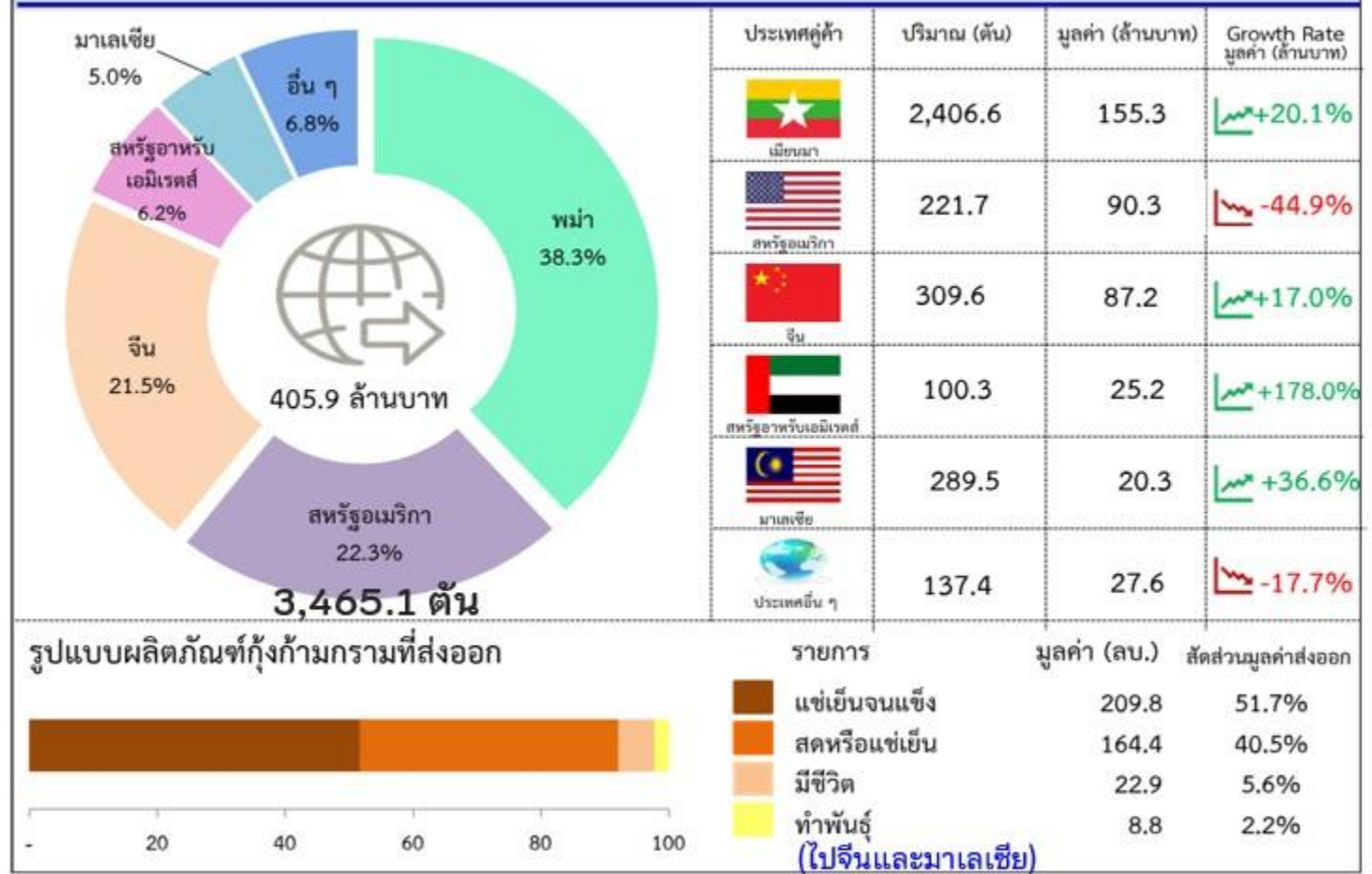
การเสวนา “มองอนาคตกุ้งก้ามกรามไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า”

28 มีนาคม 2567 11.00-12.30 น.

ห้องประชุมออดิทอเรียม บ้านวิทยาศาสตร์สิรินธร
อุทยานวิทยาศาสตร์ จ.ปทุมธานี

การส่งออกกุ้งก้ามกรามและผลิตภัณฑ์ ปี 2566 (ม.ค. - ก.ย.)

ภาพที่ 10 การส่งออกกุ้งก้ามกรามและผลิตภัณฑ์ ปี 2566 (ม.ค. - ก.ย.)

ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง ประมวลข้อมูลจากกรมศุลกากร

ตารางที่ 4

ปริมาณการขอหนังสือรับรองการส่งออกลูกกุ้งก้ามกราม ปี พ.ศ. 2560-2562

ประเทศที่นำเข้า กุ้งก้ามกรามจากไทย	จำนวน (ตัว)		
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562 (ม.ค. 62-พ.ค. 62)
เวียดนาม	86,220,000 (90.53%)	72,850,200 (57.42%)	17,500,000 (42.28%)
เมียนมา	8,600,000 (9.03%)	52,610,140 (41.46%)	22,632,000 (54.35%)
ฮ่องกง	201,950 (0.21%)	-	200,000 (0.48%)
จีน	145,904 (0.15%)	7,500 (0.0059%)	-
ปากีสถาน	60,000 (0.06%)	200,000 (0.16%)	-
Mauritius	10,000 (0.01%)	400,000 (0.32%)	-
เกาหลี	3,000 (0.003%)	-	-
ฟีจี	-	400,720 (0.32%)	-
ไต้หวัน	-	300,000 (0.24%)	-
สิงคโปร์	-	103,600 (0.08%)	300,000 (0.72%)
มาเลเซีย	-	-	1,000,000 (2.40%)
สวิตเซอร์แลนด์	-	-	7,100 (0.02%)
รวม	95,240,854	126,872,160	41,639,100

ที่มา: กองวิจัยและพัฒนาสุขภาพสัตว์น้ำ กรมประมง

การเสวนา “มองอนาคตกุ้งก้ามกรามไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า”

28 มีนาคม 2567 11.00-12.30 น.

ห้องประชุมออดิทอเรียม บ้านวิทยาศาสตร์สิรินธร
อุทยานวิทยาศาสตร์ จ.ปทุมธานี

ตารางผนวกที่ 1 จำนวนโรงเพาะฟักกุ้งก้ามกรามแยกเป็นรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2566

จังหวัด	จำนวน (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต (ล้านตัว/ปี)
นครปฐม	11	185.88	57.72
ราชบุรี	14	375.94	137.51
ฉะเชิงเทรา	30	63.35	779.40
สุพรรณบุรี	81	443.97	754.55
กาญจนบุรี	3	10.00	31.00
กาฬสินธุ์	3	18.50	0.60
กำแพงเพชร	1	0.38	5.00
ชลบุรี	2	7.00	100.00
ชัยภูมิ	2	2.43	10.01
ตาก	1	15.00	0.60
นครศรีธรรมราช	2	0.06	40.10
ปราจีนบุรี	2	34.00	17.00
เพชรบุรี	1	1.07	9.60
มหาสารคาม	2	21.00	2.10
อ่างทอง	1	1.00	2.00
รวม	156	1,179.58	1,947.28

ที่มา: จากทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปี พ.ศ. 2566

เดือนกุมภาพันธ์ 2567   **319**   **2,323.52**   **3,200***
(ประมาณการ)

*ที่มา: จำนวนฟาร์มและโรงเพาะฟัก ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมประมง

การเสวนา “มองอนาคตกุ้งก้ามกรามไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า”

28 มีนาคม 2567 11.00-12.30 น.

ห้องประชุมออดิทอเรียม บ้านวิทยาศาสตร์สิรินธร
อุทยานวิทยาศาสตร์ จ.ปทุมธานี

งานวิจัยด้านการพัฒนาการเพาะเลี้ยงกุ้งก้ามกรามที่ผ่านมา

(สำรวจโดยกรมประมง, 2565)

การเสวนา “มองอนาคตกุ้งก้ามกรามไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า”

28 มีนาคม 2567 11.00-12.30 น.

ห้องประชุมออดิทอเรียม บ้านวิทยาศาสตร์สิรินธร
อุทยานวิทยาศาสตร์ จ.ปทุมธานี

แนวโน้มรูปแบบการเลี้ยงกุ้งก้ามกรามใน 5 ปีข้างหน้า (ประเมินจากความต้องการของผู้นำเข้าจีน และความต้องการผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป)

เลี้ยงกุ้ง
ก้ามกราม
แบบเต็มรวม
เพศ

180 วัน
150-200 กก./ไร่

เลี้ยงกุ้งขาว
ผสมกุ้ง
ก้ามกราม

120-130 วัน
150-250 กก./ไร่

เลี้ยงกุ้งขาว
ผสมกุ้ง
ก้ามกราม
เพศผู้

120 วัน
250-300 กก./ไร่

เลี้ยงกุ้ง
ก้ามกราม
เพศผู้ล้วน

120 วัน
350-400 กก./ไร่

เลี้ยงกุ้ง
ก้ามกราม
เพศเมียล้วน

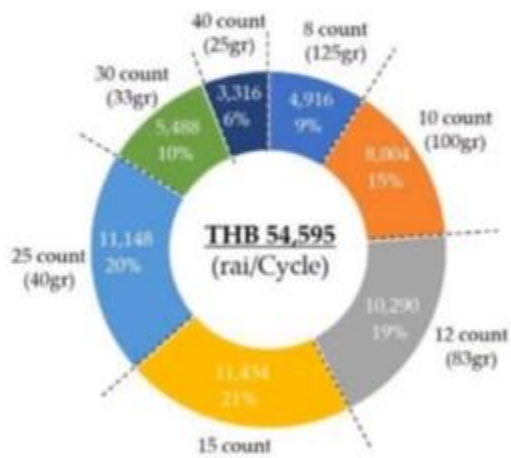
120 วัน
400-500 กก./ไร่

How does it compare?

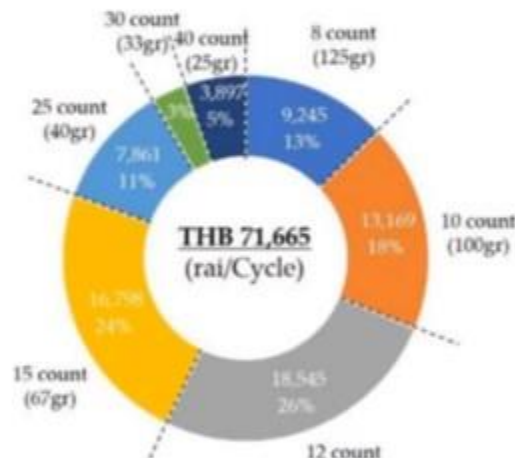
Mixed
THB 110,707
(rai/Year)

Target Market = Extensive

180 days (2 cycles)	464 kg/rai/Cycle
60gr average size	4 animals/ m ²

All-Male
THB 145,321
(rai/Year)

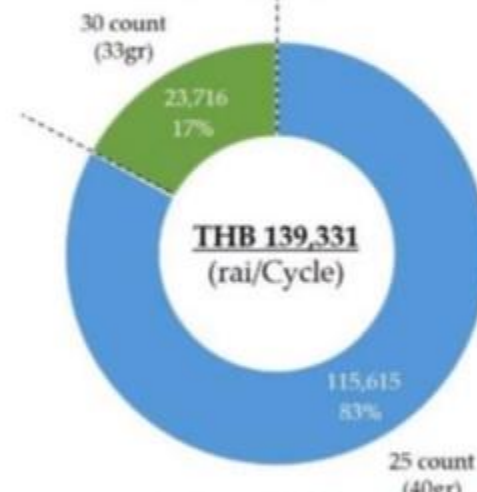

Target Market = Large Sizes

180 days (2 cycles)	545 kg/rai/Cycle
70gr average size	4 animals/ m ²

All-Female
THB 423,797
(rai/Year)

A 282% increase

Target Market = Uniform / Profit

120 days (3 cycles)	741 kg/rai/Cycle
38.6gr average size	16 animals/ m ²

มุมมองส่วนตัว (1)

1. ผลผลิตกุ้งก้ามกรามเพิ่มขึ้นจากการปรับระบบการเลี้ยงมากกว่าเพิ่มพื้นที่การเลี้ยง ที่ช่วยขับเคลื่อนได้คือการเลี้ยงกุ้ง All-Female และ All-Male
2. พ่อแม่พันธุ์และลูกกุ้งก้ามกราม All-Male และ All-Female จะเพิ่มขึ้น เพื่อซัพพลายความต้องการของผู้เลี้ยง
3. ราคากุ้งไซส์ใหญ่จะอ่อนตัวลงมา ขนาดกุ้งก้ามกรามที่ช่วยขับเคลื่อนการบริโภคในประเทศและส่งออกได้มากขึ้นคือ 20-25 ตัวต่อกิโลกรัม และราคากุ้งก้ามกรามยังคงมีเสถียรภาพ ไม่ขึ้นลงมากหรืออ่อนตัวเร็วเหมือนกุ้งขาวแวนนาไม

มุมมองส่วนตัว (2)

4. การส่งออกกุ้งก้ามกรามจะมีลักษณะแพลตฟอร์มเดียวกับการส่งทุเรียนไทยไปจีน เพราะจีนเป็นตลาดส่งออกใหญ่ที่สุดของกุ้งก้ามกรามไทย
5. การปรับปรุงพันธุ์อย่างต่อเนื่อง ไทยเก่งกว่า แม้ว่าเวียดนามและจีนจะโหมพัฒนาด้านนี้ก็ตาม ลูกกุ้งก้ามกรามไทยเป็นที่ต้องการมากของตลาดจีนและอินเดีย
6. เน้น Biosecure ในโรงเพาะฟักอย่างเข้มงวด ลดความสูญเสียเรื่องโรคในระยะอนุบาลและระยะกุ้งโตในบ่อดินได้
7. กุ้งก้ามกรามมีแนวโน้มตอบโจทย์ความยั่งยืนและความเป็นกรีน เนื่องจากไม่สามารถปล่อยน้ำได้ ลดการใช้พลังงาน ตัวผู้เองก็กินอาหารน้อยมาก ลดของเสียลงได้มาก รวมถึง Low Carbon Emission

LIVE ๑-17
การเสวนา “มองอนาคตกุ้งก้ามกรามไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า”

28 มีนาคม 2567 11.00-12.30 น.

📍 ห้องประชุมออดิทอเรียล บ้านวิทยาศาสตร์สิรินธร
อุทยานวิทยาศาสตร์ จ.ปทุมธานี

ขอบคุณมากครับ